Dodana: 19 maj 2014 08:02 Zmodyfikowana: 27 sierpień 2021 14:44

Wizytówka ROT

PODLASKIE REGIONALNE OBSERWATORIUM TERYTORIALNE

Podlaskie Regionalne Obserwatorium Terytorialne (ROT) funkcjonuje w formie komórki organizacyjnej (referat) w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podlaskiego. Na poziomie regionalnym realizuje również zadania jednostki ewaluacyjnej (JE).

Do powstania komórki, umocowała Samorząd Województwa Podlaskiego, Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 roku, przyjęta przez Sejmik Województwa Podlaskiego *Uchwałą Nr XXXI/374/13 z dnia 9 września 2013 r., w sprawie aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020*.

Podlaskie Regionalne Obserwatorium Terytorialne zostało powołane do życia *Uchwałą nr 204/2925/2013 Zarządu Województwa Podlaskiego dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie zmiany Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku,* jako komórka organizacyjna UMWP, funkcjonująca w strukturze Departamentu Rozwoju Regionalnego - Referat Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego.

Do zadań realizowanych przez Podlaski ROT należą:

a. prowadzenie badań, ewaluacji, analiz strategicznych na potrzeby planowania strategicznego i działalności operacyjnej,
b. monitorowanie i ocena postępów w realizacji priorytetów rozwojowych określonych na poziomie regionalnym, w regionalnych dokumentach strategicznych i planistycznych (m.in. strategii rozwoju województwa),
c. współpraca ze wszystkimi instytucjami systemu monitorowania polityki regionalnej zarówno w kraju i regionie (m.in. Krajowym Obserwatorium Terytorialnym, ośrodkiem badań regionalnych)
d. określanie potrzeb dot. wskaźników statystycznych umożliwiających badanie oddziaływania interwencji publicznej, w tym zalecenia do Programu badań statystycznych statystyki publicznej GUS,
e. przygotowywanie raportów o stanie województwa, informacji o stanie realizacji strategii rozwoju województwa, i innych regionalnych dokumentów strategicznych i planistycznych, na potrzeby Zarządu Województwa i Sejmiku Województwa Podlaskiego.

ROT W SYSTEMIE MONITOROWANIA POLITYKI ROZWOJU

Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030 podkreśla, iż monitoring jest nieodzownym elementem systemu wdrażania Strategii. Systematyczna analiza postępów wdrażania Strategii stanowi podstawę do weryfikacji skuteczności jej realizacji, stając się kluczowym źródłem informacji w procesie decyzyjnym.

System monitorowania Strategii jest elementem szerszego systemu monitorowania polityki rozwoju. Zgodnie z zapisami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, kluczową rolę w polityce regionalnej, obok ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, odgrywa samorząd województwa, który pełni podstawową rolę w procesie programowania rozwoju, zarządzania rozwojem, realizacji działań rozwojowych na poziomie regionalnym oraz koordynowania działań rozwojowych na poziomie województwa.

Samorząd województwa czuwa nad przebiegiem procesów realizacji polityki regionalnej, a w szczególności diagnozuje sytuację i potencjały/trendy rozwojowe (ścieżki rozwojowe) różnego typu obszarów (w tym OSI wskazane w KSRR). Istotną rolą samorządu województwa jest monitoring sytuacji w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczegoi przestrzennego oraz ocena skuteczności i efektywności dotychczas stosowanych interwencji rozwojowych, kierowanych w ramach polityki regionalnej i polityk sektorowych do regionu.

Na zintegrowany system analityczno-monitoringowy dedykowany ocenie polityk rozwojowych, mających wpływ terytorialny składają się jednostki szczebla centralnego i regionalnego. Za prowadzenie monitoringu i analiz dotyczących realizacji polityk ujętych w kluczowych dokumentach strategicznych oraz monitoring sytuacji społeczno-gospodarczej kraju i regionów odpowiada Krajowe Obserwatorium Terytorialne. ROT-y prowadzą badania, opracowują analizy i wspierają zarządzanie polityką rozwoju na poziomie regionalnym.

GENEZA POWSTANIA

Sprawne prowadzenie polityki regionalnej wymaga posiadania i wykorzystania wiedzy oraz wyciągania na jej podstawie wniosków, o sytuacji, procesach i zjawiskach zachodzących w gospodarce regionu i jej otoczeniu. Jest to niezbędny element dla wprowadzenia i utrzymania wysokich standardów w zarządzaniu i realizacji polityki regionalnej.

Podejmowanie decyzji, co do zmiany kierunków polityki regionalnej powinno znajdować uzasadnienie w rzetelnej informacji nt. sytuacji społeczno-gospodarczej regionu, efektywności i skuteczności dotychczas realizowanych działań oraz aktualnych i przyszłych potrzeb w zakresie wspierania określonych obszarów.

Z tego powodu, kluczowe znaczenie ma prowadzenie polityki regionalnej w oparciu o zdobyte doświadczenia, zgromadzone dane, wnioski, rekomendacje, wyniki badań i analiz. Dla realizacji tego założenia wymagane jest zbudowanie odpowiedniego zaplecza analitycznego oraz przejrzystego i sprawnego systemu monitorowania i ewaluacji polityki regionalnej.

Podstawy dla tworzenia w regionach takiego zaplecza dała Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego do roku 2020 (KSRR 2020). Cel trzeci Strategii: *„Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie („sprawność")"* Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2020 stworzył podstawy dla kreowania warunków instytucjonalno-prawnych dla realizacji działań prorozwojowych, w tym poprzez wprowadzenie nowych instytucji w systemie realizacji polityki regionalnej, pozwalających na umieszczenie realizowanych strategii i polityk w kontekście obiektywnych faktów, danych i ekonomiczno-społecznych teorii naukowych. Krąg tych instytucji objął:

- obserwatoria rozwoju terytorialnego: regionalne obserwatoria terytorialne (ROT) oraz krajowe obserwatorium terytorialne (KOT),
- Krajowe Forum Terytorialne (KFT),
- Regionalne Fora Terytorialne (RFT).

Obserwatoria rozwoju terytorialnego stały się głównymi podmiotami w systemie monitorowania i wspierania zarządzania polityką rozwoju. Ich zadaniem stało się zbieranie danych z różnych źródeł i przygotowanie najważniejszych informacji o zmianach społeczno-gospodarczych zachodzących w regionach, które następnie mają być wykorzystywane przy podejmowaniu decyzji strategicznych, a także operacyjnych. Obserwatoria tworzą system współpracy i przepływu informacji między najważniejszymi podmiotami publicznymi biorącymi udział w planowaniu i realizacji polityki rozwoju w celu monitorowania i oceny całości interwencji publicznej mającej wpływ terytorialny.

Zapoczątkowany system monitorowania polityk rozwojowych na szczeblu krajowym, a przede wszystkim regionalnym, znalazł wskazania do kontynuacji w ramach Krajowej Strategia Rozwoju Regionalnego do roku 2030 (KSRR 2030). KSRR2030, wskazuje, iż samorząd terytorialny czuwa nad przebiegiem procesów realizacji polityki regionalnej, a w szczególności diagnozuje sytuację i potencjały/trendy rozwojowe (ścieżki rozwojowe) różnego typu obszarów (w tym OSI wskazane w KSRR), monitoruje sytuację w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego i ocenia skuteczność i efektywność dotychczas stosowanych interwencji rozwojowych kierowanych w ramach polityki regionalnej i polityk sektorowych do regionu (m.in. w ramach różnego typu obserwatoriów funkcjonujących na terenie województwa, jak regionalne obserwatoria terytorialne).

Również KSRR 2030 stawia przez ROT-ami szereg wyzwań o charakterze analityczno-badawczym. Zgodnie z dokumentem, stworzone przez samorządy województw ROT-y, prowadzą badania, opracowują analizy i wspierają zarządzanie polityką rozwoju na poziomie regionalnym. Ich zadaniem jest zbieranie danych z różnych źródeł i przygotowanie najważniejszych informacji o zmianach społeczno-gospodarczych zachodzących w regionach, które następnie mają być wykorzystywane przy podejmowaniu decyzji strategicznych, a także operacyjnych.
Obserwatoria regionalne tworzą system współpracy i przepływu informacji między najważniejszymi podmiotami publicznymi na poziomie regionalnym biorącymi udział w planowaniu i realizacji polityki rozwoju w celu monitorowania i oceny całości interwencji publicznej mającej wpływ terytorialny. W procesie tym, ROT-y współpracują z WOBR-ami (wojewódzkimi ośrodkami badań regionalnych), które funkcjonują w strukturach 16 Urzędów Statystycznych i stanowią wsparcie diagnostyczne i analityczne w monitorowaniu rozwoju na szczeblu regionalnym i lokalnym.

W celu zapewnienia komplementarności podejmowanych działań monitoringowych KSRR 2030, wymaga prowadzenie przez ROT-y ścisłej współpracy z jednostkami funkcjonującymi w ramach systemu ewaluacji polityki spójności (Krajową Jednostką Ewaluacyjną i JE).

Źródło: *Opracowano na podstawie zapisów Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego do roku 2020, Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do roku 2020, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030.*